

Logika - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Logika
Kod przedmiotu	08.1-WP-PSD- LOG
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Praca socjalna
Profil	praktyczny
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Dariusz Sagan

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zaznajomienie studentów z: 1) podstawową terminologią logiczną i umiejętnością jej stosowania; 2) podstawowymi błędami logiczno-językowymi i umiejętnością ich rozpoznawania; 3) regułami prowadzenia rzetelnej dyskusji i umiejętnością ich stosowania; 4) podstawowymi narzędziami precyzji wypowiedzi i umiejętnością ich stosowania.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

1. Ogólne pojęcie logiki:

1.1. podstawowe działy logiki.

2. Ogólne pojęcie języka:

2.1. płaszczyzna semiotyczna języka;

2.2. płaszczyzna ontologiczna języka.

3. Wykroczenia przeciwko regule rozumienia:

3.1. wypowiedzi nieinformujące;

– mowa chaotyczna;

– wypowiedź pozorną;

– wypowiedź sprzeczną;

3.2. wypowiedzi wieloznaczne;

3.2.1. wieloznaczność kontekstu;

– amfibologia;

– wieloznaczność spowodowana wadliwym użyciem wyrażenia potencjalnie wieloznacznego;

– niedopowiedzenie;

3.2.2. wieloznaczność w kontekście;

- ekwiwokacja;

3.3. wypowiedzi mylące znaczenia i wypowiedzi mylące;

3.4. wypowiedzi o chwiejnym znaczeniu:

- wypowiedzi niejasne;
- wypowiedzi niewyraźne.

4. Wykroczenia przeciwko regule ekonomii:

- dydaktyzm;
- pleonazm;
- werbalizm.

5. Pojęcie i rodzaje dyskusji:

- podział dyskusji ze względu na język;
- podział dyskusji ze względu na tok;
- podział dyskusji ze względu na charakter problemu.

6. Podstawowe reguły dyskutowania:

6.1. r. moralne;

- reguła wolności;
- reguła szczerości;
- reguła wypowiadania się najłagodniej, co do sposobu i najmocniej, co do rzeczy;
- *amicus Plato sed magna amica veritas*;

6.2. r. logiczne;

- nakaz ekonomiczności wypowiedzi;
- nakaz jasności wypowiedzi;
- nakaz uzasadniania wypowiadanych twierdzeń;
- nakaz konsekwencji;

6.3 r. organizacyjne.

7. Pojęcie argumentu i argumentacji:

7.1. dowodzenie a argumentowanie;

- *argumentatio ad humanitatem*;
- *argumentatio ad homines*;
- *argumentatio ad hominem*;

8. Podstawowe błędy argumentacji:

argumentum ad auditorem, argumentum ad auctoritatem, argumentum ad baculum, argumentum ad hominem, argumentum ad ignorantiam, argumentum ad misericordiam, argumentum ad personam, argumentum ad populum, argumentum ad vanitatem, argumentum ad veracundiam, ignoratio elenchi, petitio principii, circulus vitiosus, fallacia accidentis, błąd fałszywego założenia, dowód na podstawie braku dowodów.

9. Pojęcie definicji i istota definiowania:

9.1. najważniejsze podziały definicji: ze względu na sposób podawania (definiowania): werbalne i deiktyczne;

9.2. najważniejsze podziały definicji: werbalne: ze względu na pełność przekładalności;

9.2.1. najważniejsze podziały definicji: werbalne: ze względu na pełność przekładalności: pełne;

9.3. najważniejsze podziały definicji: werbalne: ze względu na pełność przekładalności: częściowe.

10. Błędy w definiowaniu:

10.1 definicje fałszywe (df. za wąska; df. za szeroka; df. za wąska i za szeroka zarazem; df. zawierająca błąd przesunięcia kategoryjnego);

10.2 Definicje nieinformujące (df. zawierająca błąd *ignotum per ignotum*; df. zawierająca błąd pomieszania znaczeń; błędne koło w definiowaniu).

11. Pojęcie uzasadnienia (uzasadnianie a rozumowanie)

- podział rozumowań
- rozumowania dedukcyjne
- rozumowanie przez analogię
- indukcja enumeracyjna
- indukcja eliminacyjna

Metody kształcenia

Praca z książką, rozwiązywanie zadań, praca w grupach.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student wie, jak prowadzić dyskusję i umie przeciwdziałać próbom skierowania jej na niezgodne z zamierzonymi uprzednio zdaniem tory dzięki czemu potrafi analizować wybrane fakty, obiekty i zjawiska z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej oraz współczesne teorie i nowe tendencje, które umożliwiają zrozumienie specyfiki pracy socjalnej i jej relacji do innych nauk,	• K_W01	• aktywność w trakcie zajęć • test	• Wykład
Student zna podstawową terminologię logiczną i umie ją stosować w konkretnych sytuacjach a przez to w sposób pogłębiony posługiwać się normami i regułami w celu rozwiązywania konkretnych problemów społecznych,	• K_U05	• aktywność w trakcie zajęć • test	• Wykład
Student wie, jak wypowiadać się jasno i potrafi z tej wiedzy skorzystać w konkretnych sytuacjach, dokonywać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności z obszaru pracy socjalnej,	• K_K06	• aktywność w trakcie zajęć • test	• Wykład
Student zna podstawowe błędy logiczno-językowe i potrafi je rozpoznać, oraz skorygować dzięki czemu lepiej rozumie dylematy współczesnej cywilizacji, będące kontekstem i źródłem problemów społecznych i zasobów umożliwiających ich rozwiązywanie,	• K_W05 • K_U03	• aktywność w trakcie zajęć • test	• Wykład

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia

Zaliczenie z ćwiczeń na podstawie wykonanych zadań.

Wykład

Test wyboru oraz zawierający pytania otwarte. Podstawą zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej.

Ocena końcowa

Ocena końcowa jest średnią oceną z ćwiczeń i wykładu.

Literatura podstawowa

- Zygmunt Ziemiński, **Logika praktyczna**, Wydawnictwa Naukowe PWN, Warszawa 2002 (i wiele innych wydań);
- Tadeusz Kwiatkowski, **Logika ogólna**, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1998 lub Tadeusz Kwiatkowski, **Wykłady i szkice z logiki ogólnej**, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2008;
- Kazimierz Trzęsicki, **Logika. Nauka i sztuka**, Białystok 2006, <http://tiny.pl/g8hzv>

Literatura uzupełniająca

- Kazimierz Ajdukiewicz, **Logika pragmatyczna**, Państwowe Wydawnictwa Naukowe, Warszawa 1965
- Witold Marciszewski (red.), **Mała encyklopedia logiki**, Wrocław-Warszawa-Kraków 1988.
- Tadeusz Pawłowski., **Tworzenie pojęć i definiowanie w naukach humanistycznych**, Warszawa 1978.
- Artur Schopenhauer, **Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów**, Warszawa 2006.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Dariusz Sagan (ostatnia modyfikacja: 20-04-2021 23:29)